

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון מ"ט

פרשת מסעי (מטות מסעי בחו"ל)

תשפ"ב

תוכן העניינים

- סעודה שלישית מטות מסעי תש"פ
- סעודה שלישית מטות מסעי תשפ"א
- ליל ש"ק מטות מסעי תשפ"א
- קידושא רבה מטות תשפ"ב
- סעודה שלישית מטות תשפ"ב
- שיעור בתניא/ פרק י"א
- אחר הבדלה מטות תשפ"ב/ הרה"ק רבי מאיר מאפטא זי"ע
- אחר הבדלה פרשת מטת מסעי תשפ"א/ הרה"ח רבי יצחק קראקאווער זי"ע

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

פרנס השבוע בחיפה ובבני ברק

הרה"ח החפ"ן בעילו"ש שליט"א

לע"נ מורה מורינו ר' יצחק ב"ר אברהם חיים הלוי

וצללה"ה זי"ע ועכי"א

(הנודע אצל חסידי אמשינאו ר' יצחק קראקאווער)

הר"ר מנחם ויסברוד הי"ו – ירושלים עיה"ק
לע"נ מורה מורינו ר' יצחק ב"ר אברהם חיים הלוי
וצללה"ה זי"ע ועכי"א (ר' יצחק קראקאווער)

הר"ר שלמה מאיר פאשקוס הי"ו – בארא פארק
לרגל שמחת הולדת הנכדות
אצל בניו הר"ר יהושע והר"ר בנימין הי"ו

הר"ר בנימין פאשקוס הי"ו – לעייקוואד
לרגל שמחת הולדת הבת

הר"ר יהושע פאשקוס הי"ו – בארא פארק
לרגל שמחת הולדת הבת

הר"ר בנימין דז'אלובסקי הי"ו – בני ברק
לע"נ זקיננו
הרה"ח צבי יהודה לייב בן הרה"ח ר' שמחה בונים בונים ז"ל
מוקני וחשובי חסידי אמשינאו
נלב"ע ז' מנ"א תשל"ז

הרה"ח שמואל רוט – בני ברק
לרגל אירוסים הנכדה עביג הבה"ח אברהם בוקצ'ין
מבחירי ישיבת מל תורה

לע"נ הנה"צ רבי
אליעזר דוד פריעדמאן
בן הרה"ח ר' יוסף יהושע ז"ל
נלב"ע ג' אב תש"פ

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 76
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בונים שליט"א

יו"ל ע"י מכוון דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

סעודה שלישית פרשת ממות מסעי תש"פ לפ"ק

תאוות, ועקרב הוא קרירות, והצד השווה שבהן, שהם הסתרות מהקב"ה, כאילו אפשר לחיות בעולם בלא הקב"ה ח"ו, ולכל אחד ישנם מ"ב נסיונות בחייו, שבא להשכיח את אמונתו בחי עולמים, וכל אחד צריך להכניס בהם האמונה שהכל הוא מהקב"ה, ואלו הם מ"ב עיקרי הנסיונות שלהם נברא וירד לעוה"ז.

ולפני זה מביא, שכל המסעות, היה בהם בחינות קדושות ומעלות רמות כגון תבערה הוא התלהבות של קדושה, אך הם כאשר באו למקומות הללו נשתנה הדבר על ידי מעשיהם ונהפך להם ללא טובה רחמנא ליצלן, כמו שמפורש בתורה קברות התאווה וכו', ואם היה משתמשים בכל הנסיונות האלו כהוגן, בודאי היה מאיר להם כל מסע ומסע באור הגנוז שבתוכו. ובזה יבואר ויכתוב משה וגו' על פי ה', פירוש שמשוה כתב בתורה המסעות באופן שידע האדם

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן. וברש"י בשם רבי תנחומא, משל למלך שהיה בנו חולה, והוליכו למקום רחוק לרפאותו, כיון שהיו חוזרין התחיל אביו מונה כל המסעות, אמר לו כאן ישננו כאן הוקרנו כאן חששת את ראשך וכו' ע"כ. קצת צריך ביאור, מהו הענין לעבור את כל מקומות הללו, ולומר כאן חששת את ראשך וכו'.

ובספ"ה"ק דגל מחנה אפרים (ד"ה ויכתוב) הקשה למה נאמר בתחילה, ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה', ובהמשך נאמר, ואלה מסעיהם למוצאייהם, ולא הוסיף על פי ה'. ומביא ששמע בשם זקינו הבעל שם טוב הק' כי כל המסעות היו מ"ב, והם אצל כל אדם, מיום הולדו עד שובו אל עולמו, עכל"ק. ואינו מבואר כ"כ ענינם, ונראה דידוע דהמדבר הוא מקום הקליפות מקום נחש שרף ועקרב, נחש ושרף המה כל מיני

הדרך אשר ילך בה על פי ה', אך כשהגיע לידי מעשה ולא זכו, אזי נעשה מזה סתם מסעות, ולא נאמר בזה על פי ה'.

ובספה"ק מובא משל השייך לימי בין המצרים וזמן הגלות, מעשה בבן מלך שחטא הרבה נגד אביו המלך עד שגירשו מפניו, ויהי לימים אשר הבן מלך נטרד מאביו ונדד למרחקים, אחר שנים רבות הוכרח הבן מלך להשכיר עצמו לכפרי אחד להיות משרת אצלו למצוא טרף נפשו, ומרוב עבודה הקשה וממאכלים העבים והגסים נתגשם גופו ופניו וידיו ורגליו עד מאוד כדרך איש כפרי.

ויהי לימים עבר דרך הכפר הזה אחד משרי המלך הפרתמים ויכירהו, ושאל להבן המלך מה מבוקשו מהמלך על ידו, והשיב לו, כיון שימי החורף ממשמשים ובאים, והוא הולך יחף וערום. על כן מבקש שישלח לו אביו המלך 'פעלץ' וכן 'שטיוועל'.

והנה בשמוע אביו המלך מהשר, כי בנו אשר גירש למרחקים נשכח ממנו גודל ערכו ורב איכותו, וכלל אינו מצפה שאביו ישיבו אל ביתו היכל המלך, אזי נתעוררו רחמי אב על בנו, ואז הוסיף

השר להמליץ טוב על הבן, באמרו שהצרות אשר עברו על ראשו זה ימים רבים היו בעוכריו.

על כן ציוה המלך לשר, שיסע עוד הפעם שמה, למשך חודש ימים, ולעורר את בנו לאט לאט עד אשר יזכור מי הוא, ואת יקרת נפשו, ויכתוב לאביו המלך איך שמתחרט על חטאיו, ומעתה יקבל עליו לשמוע בקולו ולהיות סר למשמעתו, ומודה ועוזב ירוחם, ובודאי המלך ישיבהו אל ביתו, וינתן כתר מלכות בראשו.

ועשה כן השר ובא להכפר הזה, ובחר לו אכסניא סמוך לבית הכפרי אשר בן המלך מושכר שמה, וביקש מהכפרי הלז ליתן לו על ימים אחדים המשרת שלו, וישלם לו מחירו, והשר קירב מאד את בן המלך, ובכל יום ויום נתן לו ממעדני מאכלים המורגל בבית המלך, וצוה עליו בכל יום לרחוץ פניו ורגליו בבורית, עד אשר מעט מעט התחיל להשתנות גופו, וגם בכל יום הלבישו לבוש אחר יותר יקר, עד אשר הלבישו כראות לבן מלך, וכן דיבר עמו דברים המיישבין על הלב עד אשר הזכירו גודל יקרת נפשו.

ויהי היום, כאשר אמר השר שרוצה ליסע לביתו, ואשר בן המלך מוכרח לחלץ את בגדי היקר ולהחזירם להשר, ולהלביש עצמו שוב בבגדי הכפרי המגועלים והמזוהמים, התחיל לבכות עד מאוד ולבקש ולחנן את פני השר לרחם עליו, וליעץ לו איך יוכל לשוב לבית אביו המלך, ושלא יצטרך לחזור לבית הכפרי עם הבגדים המזוהמים, כי מאוד מאוד מתחרט על כל מה שעבר, ומעתה מקבל על עצמו לשמוע בקול אביו.

ויעץ לו השר שיכתוב אגרת לאביו המלך בדברי תחנונים וריצוי, ואשר מאוד הוא מתחרט על מעשיו הרעים, ומקבל על עצמו מהיום להיות סר למשמעתו, וכן עשה, ומיד שלח השר את המכתב הלז להמלך, והתקבל תשובה מהמלך, שיראה להביא הבן המלך לבית המלכות בלבוש יקר כיאות לבנו יחידו, ושמח הבן מלך עד מאוד.

אמנם אמר לו השר כי אין מהראוי ליקח אותו מאדונו הכפרי בלי ידיעתו, ואם יראה אותך בבגדי כבוד ויקר כעת אשר אתה לבוש בהן, לא יתן לך בשום לעזבו,

אלא זאת עצה היעוצה לחלוץ את הבגדי יקר, וללבוש כמו מתחלה לבושי כפרי, ולא ידע הכפרי הזה ולא יבין גודל יקרת ערכך, ואז אקח אותך מביתו במחיר אשר יושת עלי, עד כאן דברי המשל העמוק הזה, שאפשר להתבונן בה רבות.

הנוגע לענינינו, שיש ב' מצבים, יש את בן המלך בשעה ששכח לגמרי את מעמדו, ואינו שם ליבו לעבודת ה', ויש אשר כבר זוכר את מהותו ורק נמצא בבית הכפרי עד שיסתדרו הענינים כיאות. והוא צריך ליזהר שלא ישכח שוב שכל עניני הכפרי אינם אלא דברים חולפים, והרוח תשוב אל האלוקים אשר נתנה.

והנה בשעה שאנו הולכים במדבר ונפגשים עם הנסיונות של החיים הנרמזים במ"ב מסעות עלינו לזכור את ה' אשר הביאנו למקום הזה, וח"ו לא להשתקע בטומאה אשר הנחש שרף ועקרב רוצים להשפיע עלינו, אלא אדרבא לגלות את ה' במקום ההוא, ולהפכו לנס להתנוסס שבזה ישיג את עיקר תפקידו בעולם הזה.

ולך נא ראה במדרש (במדבר כג, ד) את מוצא עתיד המדבר להיות ישוב, והישוב עתיד להיות מדבר. ומנין שעתיד הישוב להיות מדבר, שנאמר (מלאכי א) ואת עשו שנאתי ואשים את הריו שממה, ומנין שהמדבר עתיד להיות ישוב, שנאמר (ישעיה מא) אשים מדבר לאגם מים וגו' ודרך הקודש יקרא לה עיי"ש.

ונראה לומר, שהענין שהמדבר יהפך ליישוב רומז לכך, שדווקא מקומות אלו ששם היה הנסיונות על ידי ריבוי הקליפות שבאים להעלים את הקדושה, דווקא שם יהא עיקר היישוב, כי זה הוא עיקר העבודה, אבל מקום ששם יש יישוב ואין שום יגיעה בעבודת ה' לא יהא לזה שום חשיבות, וזהו שעתיד הישוב להיות מדבר.

וראה שם שהנביא ישעי' מביא שבעת הגאולה יעברו את כל המקומות במדבר בדרך לארץ ישראל ויהא שם מיושב באופן נפלא, וזה מורה ובא, כי אז נראה את גודל העבודה שנעשה בזמן המסעות בימי הגלות. ועל פי זה נראה לבאר את דברי רש"י הק', כיון שהיו חוזרין התחיל אביו מונה כל המסעות אמר לו כאן ישננו כאן הוקרנו כאן חששת את ראשך וכו' להורות לנו, החשיבות של העבודה בעת החושך והנסיון, דע לך שבמקום הזה שחששת בראשך והיה לך נסיונות, דוקא שם קנית הודך והדרך.

יעזור ה' שנזכה לעבור את המסעות כראוי, ולראות את ה' בכל דבר, ונזכה במהרה לגאולה שלימה, ונשגב ה' לברו ביום ההוא, בקרוב וברחמים אמן.

סעודה שלישית פרשת מטות מסעי תשפ"א לפ"ק

מוצאייהם למסעיהם, כי הלכו ממסע למסע כאשר פניהם להמשך המסעות אשר לפניהם. אך במקצת מסעות, קלקלו ונזוירו אחור, שחזרו ונסעו למקום שיצאו משם, (בפר' בשלח וישבו ויחנו וכו', וכן בפרשת דברים ונפץ ונסע המדברה עיי"ש ברש"י. וכן בפרשת עקב, מצאנו שחזרו שמנה מסעות לאחוריהם). ועל מסעות אלו נאמר, ואלה מסעיהם למוצאייהם, כי בהם התקרבו למצרים.

ובתולדות יעקב יוסף (מסעי אות ב') ביאר בזה בדרך חסידות, שפרשה זו בא ללמד שצריך האדם לזכור בכל עת שבא לעוה"ז רק כדי לעשות שליחותו בעולם הזה, ועל זה אמרה תורה, **אלה מסעי וגו' אשר יצאו מארץ מצרים**. המסע של בר ישראל בעולם הוא, שצריך לצאת ממקום שהוא מיצר לנשמה, דהיינו עניני עולם הזה, עד לדרגא של **לצבאתם,**

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם, ביד משה ואהרן. ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה', ואלה מסעיהם למוצאייהם. צ"ב אמאי נכתב בראש הפסוק 'מוצאייהם למסעיהם' על פי ה'. ואחר כך נהפך הסדר, ונאמר ואלה 'מסעיהם למוצאייהם' וגו'. **ובכלי יקר פירש,** בדרך הפשט, שיש להבדיל בין בני ישראל לערב רב, שאצל בני ישראל אשר יצאו על פי ה', שעיקר יציאתם היה בכדי להגיע למסעיהם, אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותם, ולכן נאמר בהם מוצאייהם למסעיהם, אבל ה'ערב רב' שמקורם ממצרים, נאמר בהם ואלה מסעיהם למוצאייהם, כי עדיין היה להם חפץ ורצון לשוב למקורם למצרים.

ועוד ביאר, שהיו שני חלקים במסעות, אכן רוב המסעות הלכו על פי ה', לפנים ולא לאחור, ואלו המסעות נקראים

צבאות הוא מלשון מלאך, כמ"ש כי מלאך ה' צבקות, דהיינו לעסוק בבריאת מלאכים, על ידי זה שמסגלים מצוות ומעשים טובים בעוה"ז.

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' וגו', משה היא בחי' הדעת, כלומר שצריך לכתוב על לוח הלב שני ענינים, ראשית **את מוצאיהם**, את מקור מוצאו של נשמת ישראל, החצובה מתחת כסא הכבוד, ושנית **למסעיהם על פי ה'**, שתכלית ירידתו של הנשמה מלמעלה למטה לעוה"ז, הוא רק בכדי לעשות שליחותו בעולם, על פי ה'.

ואחר שידע כל זאת, צריך ליזהר לשמור ולקיימו בפועל, וזהו שחזר התורה והזהיר, **ואלה מסעיהם למוצאיהם**, שיפקח על כל מסעיו בעוה"ז, שאכן יהיו ראויים לחזור כראוי למקור מוצאם, וזה דבר שצריך לזכור תמיד, כמ"ש (שבת קנב, ב) והרוח תשוב אל הא-להים אשר נתנה, תנה לו כמו שנתנה לך בטהרה, אף אתה בטהרה.

ומסיים בדבריו של **הסמ"ג** (לרבינו משה מקוצי), שכתב בהקדמה לספרו על המצוות, שבעת שעסק במניין הלאוין, לא היה בדעתו לצרף למנין, את הלאו של פן תשכח וגו', ונגלה אליו האלהים במראה החלום: הנה שכחת את העיקר, 'השמר לך פן תשכח את ה' אלקיך', ואתבונן אליו בבוקר והנה יסוד גדול הוא ביראת השם עכ"ל. כי לזכור את ה' בכל מעשיו, הוא יסוד התורה כולה.

ובקדושת לוי ביאר את שינוי הלשון, שמתחילה כתיב מוצאיהם למסעיהם וכו', על פי הידוע שכל המסעות שנסעו בני ישראל במדבר היתה כדי לברר את נצוצות הקדושים שנפלו שם בקליפות, ולכן מצינו שחנו בני ישראל במקום אחד זמן רב, ובמקום אחר זמן מועט, כי הכל לפי רוב הניצוצות שצריך לברר במקום ההוא. ולפיכך בתוך שמות המסעות נרמז ענינם, כגון ויחנו בחרדה וכו', שהיה צריך לתקן לעבוד הכורא יתברך במקום ההוא במדת היראה והחרדה. וכשהיו חונים באיזה מקום שהיה שם אהבות

רעות, היו צריכין לעבוד השם יתברך במדת אהבה האמיתית, וזהו ויחנו במתקה.

וזהו שנאמר, ויכתוב משה את מוצאיהם, את כל הניצוצות שהוציאו ממקום הקליפות, שנאספו תוך כדי מסעיהם על פי ה', ואח"כ מוסיף הפסוק דע לך, ואלה מסעיהם, שכל אלה המסעות שנסעו ישראל במדבר, כל עיקר מטרתם היתה, למוצאיהם, כדי להוציא ניצוצות אלה, ולהעלותם למקור הקדושה.

ומדו"ז הרה"ק רבי שמעון שלום זי"ע מובא על פסוק זה חיזוק נפלא, 'מוצאיהם' רומז להתרחקות מן הרע, אך עבודה זו קשה בעיני האדם אף כשהוא עומד בנסיון, כי יש לו צער מזה שיש לו שייכות לדברים כאלו. משא"כ 'מסע'

*

בספה"ק **פרי הארץ** (מטות ומסעי) מאריך בענין האבלות על חורבן בית המקדש. כי לכאורה מה שעבר אין, ומה לנו להתאבל על כך, ומפרש על דרך הירושלמי (יומא א, א) כל דור שלא נבנה בית המקדש

רומז להתקרבות אל הקדושה, וכשזוכה האדם לעלות בדרגות והשגות, אזי שבע רצון מזה.

אך באמת עיקר העבודה שרוצה ה' מן האדם, היא ההתחזקות ועמידה בנסיונות, שכן דרגות והשגות הם מתנות מן השמים. ודבר זה מרומז בפסוק, ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', היינו התפקיד על פי רצון ה' הוא, 'מוצאיהם למסעיהם' שיצא ממצב של הנסיון כשהיא מוכשר ומוכן לעלות למסע. וממשיך הפסוק לבאר, 'ואלה מסעיהם' והסיבה שנותנים לו מן השמים אלו הדרגות, זה רק 'למוצאיהם', כדי שיהיו להם כוחות לעמוד בזמנים של נסיונות.

בימיו כאלו נחרב בימיו. וכוונת שלא נבנה בית המקדש בימיו, הוא על דרך דברי הזהר (חיי שרה קכט, א) עה"פ ואברהם זקן 'בא בימים', דהיינו לבנות ביהמ"ק 'בימיו' פירוש במדותיו

ובמעשיו שנוהג בהם מדי יום ביומו, ועל
זה ודאי אפשר לבכות, על רוב פשעיו
וחטאיו 'שאיך הוא עם הבהמ"ק יכולים
לדור בעולם אחד', וע"ז אכן יש לבכות,
וזה נקרא שבוכה על להבא, שמצטער על

עונותיו המעכבים עתה את בנין בית
המקדש.

יה"ר שנזכה לעשות רצון ה', ושיבנה
ביהמ"ק במהרה בימינו, אמן.

ליל ש"ק פרשת מטות מסעי תשפ"א לפ"ק

אחרית לכולם', ע"כ. ומלבד מה שצריך להתפלל ע"ז. מצינו בריש הפרשה ענין הנדרים, ואמרו חז"ל נדרים סייג לפרישות. על כן הרוצה להיות שמור בקדושה, יעשה לעצמו גדרים וסייגים.

וראיתי להרה"ק מאיזביצע זצ"ל בספרו מי השילוח עה"פ ובמושב לצים לא ישב, שמבאר, לץ נקרא מי שאינו עובר עתה שום עבירה, רק אינו מתנהג בגדרים וסייגים שלא יבא אח"כ לדבר איסור דאורייתא, ובזה לבד כבר נקרא מלעיג על דברי סופרים, שנראה שיושב בטח, ואינו מתירא שמא יבוא לידי עבירה. ולפי האמת זה האיש היושב שאנן קשה יותר מהנכשל בשוגג, כי בטח בסופו של דבר יבא להרבה מכשולות רח"ל, משא"כ זה שמשתדל להוסיף לעצמו גדרים וסייגים כדי שיוכל לקיים את כל דברי התורה והמצוות, עליו נאמר וכל אשר יעשה יצליח, היינו שהשי"ת יצליח את מעשיו למעלה משכלו וכוונתו, ויש לו שמירה עליונה.

ויקצוף משה על פקודי החיל. אמרו חז"ל (שבת סד, א) אמר להן משה לישראל, שמא חזרתם לקלוקלכם הראשון, אמרו לו, לא נפקד ממנו איש, אמר להן אם כן כפרה למה, אמרו לו אם מידי עבירה יצאנו מידי הרהור לא יצאנו, מיד ונקרב את קרבן ה'.

דבר נפלא מובא בשם החידושי הרי"ם, שהקשה מדוע המתינו בני ישראל לחזור בתשובה על המחשבה עד עתה, ולא באו תיכף אחר המלחמה, ומפרש שלמדו זאת ממה שהזהירם התורה להגעיל כלי מדין מבליעת איסור שבהם, מזה לקחו מוסר השכל לעצמם, שאף בדבר שאין בו גוף האיסור אלא טעמו ובליעתו בלבד, בכל זאת נחשבת כ'בעין' וצריכם להסירו, מזה למדו שצריכים לשוב גם על הרהור, שאינו גוף האיסור, אלא רושם ממנו.

והנה בראשית חכמה (שער הקדושה פרק א) כתב 'קדושת המחשבה שהיא שורש לכל הקדושות, היא קודמת לכולם, והיא

לילך למקום פלוני, אזי אינו קולט אותו כלל. כי תשובה אמיתית הוא דוקא כשמתחרט כל כך, עד שידע שמחמת חטאו שהרג נפש בשגגה, אין לו שום מקום בעולם כלל, ורק אז כשאינו מוצא לעצמו מקום, מזה נעשה תיקון החטא, ואז הקב"ה ברוב רחמיו נותן לו מקום חדש, וזהו שנאמר 'ושמתי לך מקום' וגו'. (וראה איך שמבאר שם לשון בצרה, שסומך על עצמו).

ובדרך זה סיפר כ"ק אזורי זצלה"ה על אחד מתלמידי המגיד ממעזריטש שנקרא דאקטער גארדען, אשר תחילת התקרבותו היה, שפעם אחת אמר המגיד זי"ע שמרגיש ריח רע, ולא מצאו תלמידיו שום דבר, עד שמצאו שמאחורי הדלת שוכב שיכור, והשיכור אמר להמגיד שרוצה לחזור בתשובה, א"ל המגיד אין לי דרך תשובה עבור חוטא גדול כזה, שאל השיכור א"כ זאל איך זיך גיין דערטרינקען אין ים, א"ל המגיד

ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה. איתא מהרר"ב מפשיסחא (שם משמואל, ליל ב' דר"ה) שאמר בזה הלשון, 'תשובה, איז נישט קיין לאטע גילייגט', אלא כמו אדם שנפל מגג, והיה לו ריסוק איברים, ונשברו כל עצמותיו, ואח"כ השיג אברים חדשים, כמו כן צריך להתחיל מחדש כקטן שנולד. עד כאן לשונו הקדוש. ויבאר בדברי השפת אמת (וישב תרס"ד) על הפסוק הילד איננו 'ואני אנה אני בא' כי דיבורים אלו מורים על תשובה שלימה, כשאינו מוצא לעצמו שום מקום ומציאות בעולם, מחמת החטא.

וכדמצינו בגמ' (מכות יב, א) שלש טעיות עתיד שרו של רומי לטעות, ואחד מהם, שהוא טועה וגולה לבצרה, בזמן שרק בצר קולטת, ומבאר החידושי הרי"ם (שפ"א מסעי תרל"ד) את הטעות שלו כך, מי שסומך עצמו על עיר מקלט, ומרגיש שאחר העבירה כל התיקון שלו היא רק

כן, ואכן קם האיש והלך אל הים, אז אמר
המגיד לתלמידיו, שבשעה שיהיה במצב
של 'באו מים עד נפש' יאמרו לו שהרבי
צוה לקרותו, וכך הוה, וכשבאו מים עד
נפש אמרו לו תלמידי המגיד שהרבי

קורא לו, ואח"כ החזירו בתשובה, ונהי'
מגדולי תלמידי המגיד. וזה דומה להנ"ל,
שרק אחר שהבין שגדול עונו מנשוא, אז
היה אפשר להחזירו בתשובה שלימה,
בבחינת ושמתי לך מקום.

בבני יששכר (תמוז אב א') כותב בענין
המנהג המורגל בישראל כשרוצים לדבר
זה עם זה מענין שם הנכבד אומרים השם
הוי"ה, מפני שאסור להזכירו כסדרו,
ונראה לומר טעם למה נקטו דוקא לשון
הוי"ה, מפני שבכל חודש יש צירוף של

שמו של הקב"ה, והוי"ה הוא הצירוף של
חדש אב, שבו עתיד הקב"ה להביא
ישועה ונחמה וגאולה שלימה, על כן
מזכירים דוקא צירוף זה, כדי לעורר ענין
הגאולה.

קידושא רבה פרשת מטות תשפ"ב לפ"ק

היוצא מפיו יעשה, יעורר בעצמו ההתלהבות, כמו שהיה בשעה שנדר. כ"ק אזמו"ר זצלה"ה, סיפר פעם בדרך צחות, שאיש אחד הלך להרופא, והרופא אסר עליו לשותת משקה, מכיון שהמשקה מחמם, והחימום מזיק לו, וזה האיש שאל את הרופא הלא כשנותנים משקה על המכה, הרי זה מקרר, ולמה אומר שזה מחמם, אמר לו הרופא שאכן בשעת מעשה זה מצנן, אך לאחר זמן הרי זה מחמם, וכשיצא מהרופא אמר שכבר יש לו עצה "ער וועט שטענדיג האלטען בשעת מעשה".

ואולי נוכל למצוא בכך רמז לדברינו, שטבע האדם כשרואה נפלאות הבורא, הרי במשך הזמן הוא שוכח מכך, וצריך להשתדל תמיד להיות 'בשעת מעשה', ולזכור את חסדי ה'.

לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה. וקשה למה כפל הפסוק את דברו הטוב, הרי אם אינו מחלל את דברו, הרי הוא מקיים את דיבורו, ולמה לנו להוסיף, ככל היוצא מפיו יעשה, כ"ק אזמו"ר זצלה"ה ביאר בשם זקינו מרן רבי מנחם זי"ע, דכשהאדם נמצא בעת צרה רח"ל, שאז מותר לנדור, כפי שמצינו ביעקב אבינו, וידר יעקב נדר לאמור אם יהיה אלוקים עמדי וגו', אזי מבקש מעומק ליבו שיוציאו מצרה לרווחה, ונודר לה' בהתלהבות גדולה להשי"ת, אך אחר שכבר עברה ממנו הצרה, ובא לקיים את נדרו, אזי כבר נתקרר אצלו ההתלהבות, ומקיים את נדרו כמי שמחויב בדבר, על כן בא הכתוב ומורה ובא שני ענינים, ראשית, 'לא יחל דברו' היינו כפשוטו שיקיים את הדבר שהתחייב בה, אך אין די בזה, אלא ככל

סעודה שלישית פרשת פינחס תשפ"ב לפ"ק

ההתעוררות שיש לו עתה, ובעניני ארציות בוודאי אין להיות אדוק כל כך, אלא וודאי מיירי לענינים רוחניים, ואם כן היכן הוא המקום הראוי לנדור.

אלא כפי שנאמר קדושים תהי, וכפי שכתב הרמב"ן שמלמדינו להיות פרושים גם מדברים מותרים, וכמו כן יש דברים שהם סייג וגדר לדברים אסורים, ובזה יש לנדור.

ובזה יתפרש הכתוב, זה הדבר אשר צוה ה', הדיבור שהאדם יכול לעשות ממנו ציווי ה' הוא בענין של כי ידור נדר לה', שזה נודר כגדר לדבר מצוה שהוא לשם ה', או השבע שבעה, היינו על דרך נשבעתי ואקיימה את המצוות, או הנשבע ליצרו להינצל מן העבירה, לאסר אסר על נפשו.

והפסוק ממשיך, שבאופן כללי אין צריך להוסיף בכח הדיבור שום תוספת על המצוות, אלא לא יחל דברו, וכפי

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה', איש כי ידור נדר לה' או השבע שבעה לאסר אסר על נפשו, לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה.

ובתפארת שמואל מביא מהרה"ק מווארקי זי"ע, וידבר משה אל ראשי המטות לאמור אשר צוה ד'. פירוש, שדיבור של אדם מישראל הוא כל כך יקר שאם נודר או נשבע, נעשה מכך, זה הדבר אשר צוה ה', ומחוייב לקיימו כמו כל מצות ה' שנצטוה בתורה הק', ומכאן נראה גודל חשיבותו של איש מישראל.

והנה התורה נתנה לנו תרי"ג מצוות, כנגד רמ"ח איברים ושס"ה גידים, ומהו המעלה בכך שאנו יכולים להוסיף עוד ציוויים, וכי לא די לנו במצוות ה', ועוד יש להבין, הרי ענין הנדר הוא להחזיק דברים בתוקף גם כשכבר לא יהא לו

שלומד ימצא דבר שאפשר לקיימו,
כדברי הרמב"ן באגרת, ובכך יביא את
הלימוד לידי מעשה.

יעזור ה' שנזכה לשמוור את כח הדיבור
בקדושה, ונזכה לגאולה קרובה אמן.

שפירש רש"י שלא יעשה דבריו חולין
אלא ידבר בהם דברי תורה ותפילה,
כמ"ש ודברת במ, ולא בדברים בטלים.

ועוד זאת ישמור בעת לימודו, ככל
היוצא מפיו יעשה, בא לרמז שבעת

פניני חסידות

מלוקט משיעוריו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בספר ליקוטי אמרים תניא

פרק י"א

רשע וטוב לו וכו' דהיינו שהטוב שבנפשו וכו' כפוף ובטל לגבי הרע וכו' וזה מתחלק גם כן לרובות מדרגות חלוקות בענין כמות ואיכות הביטול וכפיפת הטוב לרע ח"ו וכו' ואח"כ גובר בו הטוב שבנפשו האלהי ומתחרט ומבקש מחילה וסליחה מה' זה' יסלה לו אם שב בתשובה הראויה, על פי עצת חכמינו ז"ל.

ויוצא לפועל בענינים מסויימים. אמנם, אדם כזה הו"ל רשע וטוב לו, כיון שיש בו טוב ורע, שפעמים שהטוב כפוף לרע, והרע נתגבר לשלוט בו. ויש מדרגות רבות חלוקות ברשעים, עד כמה הרע מתגבר בו, בכמות ובאיכות, וכמו שיש חילוקי מדרגות אצל הצדיקים כנ"ל בפרק י'.

מדרגת רשע עפ"י התניא, היינו אדם אשר חלק הרע שבנפשו עדיין 'מאן דאמר' אצלו, ולכן יכול להיות שיחטא. גם אם מדובר רק בחטאים קלים ולעיתים רחוקות, ואחר שחוטא הוא מתחרט ושב; עצם הדבר שייתכן אצלו איזה דבר איסור, הרי שחלק הקליפה שבקרבו שולט במידת מה בגופו -

לעתים רחוקים מתגבר הרע על הטוב, וכובש את העיר קטנה וכו', שיהי סר למשמעתו וכו', לעשות עבירות קלות ולא המורות ח"ו וכו', או במחשבה לבר, הרהורי עבירה הקשים מעבירה וכו', שעובר על אזהרת התורה ונשמרת מכל דבר רע, שלא ירהר ביום כו'.

ידי מעשה העבירה, אבל הקילקול אל נפש האדם, ובלבושי נפשו, מתרבה דוקא ע"י הרהורי עבירה. ומכאן נלמד דגם הרהורי מצוה טובים הם מגוף המצוה. דאף שעיקר המצוה צורך גבוה לתקן בשורשו העליון, אבל דייקא רוב ההרהור והתשוקה קודם למצוה הוא זה שמתקן את 'נפש האדם'. שמהתשוקה וההכנה, נעשה מלבוש לנפש (עיי"ש, וע"ע בשפ"א האזינו תרל"ד).

בענין רוב ההשפעה של מחשבה והרהור על הנפש, מצינו דבר נפלא בשפת אמת בפרשת בא (תרנ"ט), דיליף ממה דהחמירו חז"ל בגנות הרהורי עבירה - את גודל ענין ההרהור והתשוקה במצוות, על דרך 'מידה טובה מרובה' (יומא עו). וכתב שם בתוך דבריו על מה שאמרו חז"ל (יומא כט) הרהורי עבירה קשין מעבירה, הגם שבוודאי עיקר הפגם בשורש היא על

ויש מי שהרע גובר בו יותר... ומחטיאו בעבירות המורות יותר ובעתים קרובים יותר אך בינתיים מתחרט ובאים לו הרהורי תשובה... אלא שאין לו התגברות כל כך לנצח את הרע... ועל זה אמרו רז"ל רשעים מלאים חרטות שהם רוב הרשעים שיש בחי' טוב כנפשם עדיין.

אומרים חסידי סלאנים: 'ער וויינט ווי א ביבער אריין אין פאסטקע'. דטבעה של

על אותו אדם שהרע גובר בו, ומתחרט על מעשיו אך שב וחוטא אח"כ, היו

שבשמים לילך בדרך הטוב, מכל מקום יש לו תקוה לאחריתו, גם מהרהורי תשובה שכאלה. כדברי כ"ק אומור' זצ"ל על המובא בגמ' על ר' אלעזר בן דורדיא, אשר כל ימיו חטא ופשע בעבירות חמורות, ובשעה אחת תיקן הכל בכייתו, עד שאמרו עליו יש קונה עולמו בשעה אחת¹. דקשה, איך זכה לתקן ברגע אחד את כל חטאיו ופשעיו. אלא, ביאור עומקו של דבר הוא, שבכל ימי חייו בהיותו חוטא, היה ר' אלעזר מתחרט ומהרהר בתשובה, אך לא היה בכך די לשנות את דרכו, אמנם עתה שנתעורר בתשובה רבה ובבכיה גדולה בימו האחרון, נתאסף כוחם של כל הרהורי תשובתו ונצטרפו לזכויות רבות, וע"י זה זכה לקנות עולמו בשעה אחת.

אמר אין הדבר תלוי אלא בי, הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו. יצתה בת קול ואמרה רבי אלעזר בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא... בכה רבי ואמר, יש קונה עולמו בכמה שנים ויש קונה עולמו בשעה אחת.

חיה זו הנקראת 'ביבער' הוא, שגרה במערות, וכשיוצאת לחפש אוכל, היא שבה למערתה רק בדרך זו שיצאה ממנה, ואינה נוטה ממסלולה בשום אופן. ועל כן הרוצה לצודה, די לו שיפרוש רשת בדרך הילוכה, לפני שהיא שבה על עקבותיה. וכשרואה שפרשו רשת לרגלה הרי היא צועקת ובוכה על דבר צידתה, אבל אין לה רצון לשנות טבעה ולסטות ממסלולה, ולכן אחר שמתעייפת, היא מפילה עצמה ברשת. כך הוא רשע זה המתחרט ובוכה על חטאיו, אך עדיין שונה באיולתו ואינו משנה דרכו לשוב אל ה'.

אבל אף זה האיש, שהרהורי תשובתו גרידא - הבאים אצלו מבחינת הטוב שבנפשו - אין בהם די להשיבו אל אביו

---

¹ גמ' ע"ז, דף יז ע"א: אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה. הלך וישב בין שני הרים וגבעות אמר הרים וגבעות בקשו עלי רחמים, אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו... אמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים, אמרו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו...

ובדרך זה ביאר כ"ק אצמו"ר זצ"ל, שכן היא המידה גם באמירת ה'סליחות' באחרית השנה ובימי התשובה, דאיך יתכן למחות עוונות כל השנה בזמן מועט, וע"י סדר הסליחות בלבד, אלא דבסוף השנה כשמתעוררים מתרדמת הזמן לדפוק דלתי הרחמים, מצטרפים כל הרהורי התשובה מכל השנה, וכך זוכים למחילה וכפרה.

ובדברי הגמ' הנ"ל, בכה רבי ואמר יש קונה עולמו וכו', הקשה כ"ק אצמו"ר זצ"ל ומאי טעמא נצטער רבי ובכה, הרי סוף כל סוף קנה עולמו. ותירץ, דהבכי היה על שהפסיד את כל חיי העוה"ז, שלא מילאם בתורה ובמעש"ט והיה משוקע בטומאה רח"ל, דהוא פסידא דלא דדר, אע"פ שלבסוף קנה לו העוה"ב בתשובתו.

אחר הברלה פרישת מטות תשפ"ב לפ"ק

היום (כ"ה תמוז) יומא דהילולא של הגאון הקדוש ר' יהושע'לע מקוטנא זי"ע, הקוממיות'ער רב (הגה"צ רבי בנימין מנדלסון זצוק"ל) סיפר, שפעם באו אל הגאון רבי יהושע'לע קוטנער להזכיר לפניו 'מקשה לילד' ומסרו בשם הרופאים שהמצב מסוכן ביותר, ובכדי להציל את האם צריך להמית את הולד רח"ל, ובכן שאלו אצלו כדת מה לעשות. לשמע השאלה הקשה התאזר הגאון בכח תורתו, וכה פסק: חס ושלום! אין דנים בזמן הזה דיני נפשות! ותיכף נעמד להתפלל בהתלהבות עצומה, ותוך כדי תפילתו הגיע הבשורה טובה שנולד התינוק, כאשר האם והולד בריאים ושלימים.

וכן היום יומא דהילולא של הרה"ק ר' מאיר'ל מאפטא זי"ע הוא היה מחשובי התלמידים בלובלין², בהנהגותיו היה מאד דומה לרבו, וכל עבודתו בהתלהבות גדולה, מסופר שבשנה האחרונה של הרבי מלובלין [שנת תקע"ה] בפרשת פנחס נסע ללובלין לשבות במחיצת רבו, בבית מדרשו של הרבי היה המנהג, שבקריאת התורה, היה הבעל-קורא היה קורא בתורה, ובכל פעם בה ניתן לעצור, היה מביט אם הרבי רומז לו לעצור, רק אז היה עצר, ואם לאו, היה ממשיך לקרוא עד שהרבי הפסיקו, בשבת זו - פרשת פנחס - הורה הרבי לכבד את תלמידו בעליה של לוי, שזה היה בדרך כלל העליה של הרבי עצמו, שכן היה לוי, והבעל קורא קרא עד שלישי, והביט על הרבי, וראה שרוצה שימשיך בקריאה, וכך המשיך לקרוא עד

---

² יש לציין שר' מאיר'ל התקרב ללובלין על ידי אחיו הגדול הרה"ק ר' מרדכי מטטאשוב מתלמידי הרה"ק רבי ר' אלימלך זי"ע ומגדולי התלמידים בלובלין, היה מפורסם לאיש קדוש, ואף הרה"ק מווארק זי"ע נסע אליו באחת השנים ושהה בצילו מראש השנה עד לאחר חג הסוכות.

שקרא את הפסוק: 'יפקוד ה' אלקי הרוחות וגוי' איש על העדה, אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו וגוי', ואז רמו לו הרבי לעצור. החסידים הבינו שכאן רמו הרבי שהוא סומך את תלמידו למלאות מקומו ולהיות האיש על העדה.

בעת שהמתנגדים ניסו להגביל את צעדיהם של החסידים בפולין, והלשינו בממשלה כנגדם, נבחרו הרה"ק הרבי רבי בונם והרה"ק רבי מאיר'ל אפטער והם שכס אחד, להזים בפני הממשלה את כל ההלשנות נגד החסידים, והם אכן נחקרו וענו דבר דבור על אופניו, ויצאו משם כאשר יד החסידים על העליונה, ויכלו להמשיך להתפלל בשטיבלעך.

אך בכל זאת, ר' מאיר'ל לא היה שוה בשוה עם הרבי ר' בונם מפשיסחא, והיה מתנגד חריף לדרכו, ולכן בעת שנסתלק הרה"ק ר' מאיר'ל (כ"ה בתמוז תקפ"ז) בא אחד לפני הרבי רבי בונם זי"ע וסיפר לו על כך, והאיש הזה חשב לעצמו כי איש בשורה הוא, ובכך ישמח את הרר"ב, מחמת ההתנגדות וכו', אולם לא כך היה, אלא כשאך שמע הרבי רבי בונם את הבשורה המרה הזו, זעק מרה, וויי וויי, דא מיינט מען מיך [כאן מתכוונים אלי], ער איז דאך געווען מיינ רוקען-ביין [הרי הוא היה עמוד השדרה שלי]. הרי לנו שאין לנו מושג בעניני ההתנגדות בין הצדיקים. (יש לציין שאכן הרר"ב נסתלק חדשיים אח"כ בחודש אלול).

התפארת שלמה היה תלמיד מובהק של ר' מאיר'ל, וסיפר התפארת שלמה כי בזמנים שהיה מגיע לרבו באפטא, והוא הרי היה כהן, ורבו היה לוי, לכן קודם ברכת כהנים' (שבחו"ל עולים לדוכן רק בימים טובים), היה הרבי יוצק מים על ידיו, והעיד על כך: **שבכל פעם שהרבי יצק מים על ידיו, הרגיש כי הרבי ממלא אותו ביראת שמים וטהרה.**

בספרו **אור לשמים** פרשת בלק (ד"ה אל מוציאם ממצרים) מביא, כי ימי בין המצרים מסוגלים מאד לתשובה, וכן הם מסוגלים לפרנסה, ונרמז **בחז"ל** (בבא מציעא יד, ב) שבקרקע הוי חזקה, 'מכי דיש אמצרי', 'דיש' הוא אותיות ה'שם' שד-י, אמצרי' רמז לימי בין המצרים. וכן ימי בין המצרים הם כ"א יום, הרומז ל'שמות' בסוד התשובה עיי"ש.

יה"ר שישפע שפע של תשובה ופרנסה ויהא א"ך טוב לישראל. זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

אחר הברלה פרשת מטות מסעי תשפ"א לפ"ק

השבוע ה' מנחם אב הוא היארצייט של האר"י הקדוש, כולנו סמוכים על שולחנו שערך בתורת הקבלה שכן החסידות הוא המשך לתורתו.

בספר חרדים מובא שגילה האריז"ל, שכל מה שהשיג ונפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, היה בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצוה שמחה גדולה, וענין השמחה שיחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח אלף אלפים דינרי זהב ועל ידי זה שמחה זוכה להגיע לדרגות גבוהות.

השבוע היארצייט של הרב החסיד רבי יצחק קראקעווער זצ"ל, (שמו ר' יצחק מיללער, נולד בצאנז בשנת תרס"ז). כבר בצעירותו היה עובד השם במסירות, ובמשך שעות רבות עמד בתפילה, ושופך לבו לפני בוראו, וכן היה מופרש מהבלי עולם הזה, לימים יצא לחפש לעצמו רבי, ועבר ממקום למקום עד שהגיע לדו"ז הרה"ק רבי שמעון שלום זי"ע באטוואצק, ואמר שהרגיש שם הארה גדולה, ומזה הבין שזה מקומו.

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה שגם התגורר באותו עת באטוואצק, מאז הכיר את ר' יצחק נקשרה ידידות חזקה ביניהם, והיה מפליג בשבחו והחזיקו לצדיק נשגב אשר כל

דרכיו קודש, פעם אף התבטא עליו שהוא גדול כמו צדיק פלוני, אלא כל ההבדל היא, שהוא אינו מפורסם.

בעת התרגש המלחמה העולמית, ברח ביחד עם הקבוצה של רבו הרה"ק רש"ש לשאנחיי, שם התגורר ר' יצחק בדירה ביחד עם **כבוד אזמו"ר זצללה"ה**, וכן היה שם בחדר האדמו"ר **מלובלין** ועוד. מספרים שהיה להם זהירות גדולה בענין כל תשחית, והיה שם בדירה ארון שהניחו בו כל דבר שהיה בו חשש כל-תשחית.

כן מסופר על הזהירות באיסור אכילת שרצים, כי בשאנחיי היה הלחם נגוע בתולעים, והרה"ק ר' **שמעון שלום** הורה לרבים לאכול מן הלחם מפני פיקוח נפש אך **כ"ק אזמו"ר זצללה"ה** ור' **יצחק** לא יכלו לפעול בנפשם להקל בזה, ובדקו את הלחם יפה יפה וחתכו מכל צד ופינה לצאת מכל חשש ונדנוד איסור וכמעט שלא נשאר בו כלום. לסבר את האוזן עד היכן הדברים מגיעים, נבין מכך אשר אזמו"ר זצללה"ה סבל למשך כל ימי חייו במעיו מתקופת רעבון זו, ולימים התבטא בצער, על אשר לא שמע בקול דודו הק'.

עוד זאת מסופר אודות ימי המלחמה, אשר שנה אחת לא היה בשאנחיי לפסח כי אם מצות-מכונה שנשלח מחברת מאנישעוויץ מארה"ב, ור' יצחק הרי הגיע מצאנז, מקומו של הרה"ק **הדברי חיים** שהיה מראשי המחמירים בענין מאשין מצות, על כן שאלו אותו איך ינהוג בזה למעשה, מיד אמר **'ס'דא א רבי'**, ואכן תיכף אחר שאכל הרה"ק רש"ש כזית, אכל גם ר' יצחק ללא היסוס. כך היה גדול התבטלותו.

על אף היותו תלמיד חכם מופלג, היה תמיד מסתיר ידיעותיו, כמי שאינו יודע דבר, פעם בעת אשר ישב הרה"ק רש"ש במקהלות חסידים והתעורר שאלה בענין הלכה, ושאל מאת הציבור, אם יש מי שיודע התשובה, ואף אחד לא ידע, ובהכירו את ר'

יצחק שהיה שם, קרא שוב, אם יש מי שיודע שיאמר, ואז נענה ר' יצחק, שהרבנים מבוארים בדברי הפרי מגדים במקום פלוני, ותיכף עזב את ביהמ"ד...

לאחר פטירת רבו בתשי"ד עלה לארץ הקודש, והתגורר בבית דיסקין, התלמידים שהיו שם התייחסו אליו ביראת הכבוד, וראו בו דמות של איש קדוש מיוחדת במינה. כיון שלא רצה להנות מן הבריות חנם, היה עובד מספר שעות ביום במוסדות דיסקין, בסידור מעטפות של המוסד, וזה היה תמורת דמי פרנסתו.

כל ימיו הסתיר עצמו מעיני הבריות, והיה מסתגר בד' אמותיו, והיה קשה להיכנס אליו, כי לא רצה שיתחקו אחר דרכיו, מפני כבוד אבותיי קיבל אותי בסבר פנים יפות, והיה משוחח קצת, דכירנא שפעם אחת שיבח לפני את הספר 'מגד ארץ' תמצית של הלכות מ'פרי מגדים', שנכתב ע"י אחד מנכדי הרה"ק מצאנז זי"ע.

שמירת עיניו היה להפליא, ולא הביט חוץ לד' אמותיו, היה יכולים לראות את גודל יראתו בעת הליכתו לבית המדרש, היה מתפלל ומתחטא לפני קונו בחדר מיוחד ליד ביהמ"ד, לציבור היה ידוע שאינו רוצה שיקראו אותו לעלות לתורה, מספרים שפעם כיבדו אותו בעליה לתורה, ובעת הברכה היו פניו כלפידים וגידיו בלטו מרוב מאמץ.

פעמים לפני שהיה אומר ברכת הנהנין, היה מקבל על עצמו מסירות נפש, ושמעו אותו אומר: 'געהארגעט ווערען פאר ה' יתברך', ואח"כ מברך בסילודין. וכן לפני כל אכילה או שתיה, היה נוהג ליתן צדקה ואמר: 'הריני רוצה לקיים מצות נתון תתן להציל נפשי רוחי ונשמתי מן החיצונים ולתקן כל אשר עויתי' - והיה שומעים כמה פעמים איך שזועק, 'אוי אוי, ולשוב בתשובה שלמה במהרה ולרפואה שלמה ברוחניות ובגשמיות'.

בהתקרב ימי הסוכות היה מוסיף לבקש, 'ושיהיה לי ד' מינים כשרים לסוכות', ולפני הפסח היה מוסיף, 'ושלא אכשל במשהו חמץ בפסח'.

מתוך חדרו תמיד בקע קול של טייפ עם שיעורים במשניות, נקרא לישיבה של מעלה ביום ז' אב תש"ס ומנו"כ בהר המנוחות בעיה"ק ירושלים [הר תמיר]. וביקש שילמדו לעילוי נשמתו משניות עם רע"ב, ר' יצחק בן ר' אברהם חיים הלוי.

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך א פרייליכער וואך.

אל מלא רחמים המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה
את נשמת הגאון הקדוש נורא מאוד גדול מרבן שמו
האדם הגדול בענקים איש אלוקים
(הנודע אצל חסידי אמשינאוור ר' יצחק קראקאווער)
מורה מורינו ר' יצחק ב"ר אברהם חיים הלוי (ושם אמו יוטא)
זצללה"ה זי"ע ועכי"א
תלמיד וחסיד של האי גברא רבא כ"ק מרן אדמו"ר הגאון הקדוש
ר' שמעון שלום מאמשינאוור
זצללה"ה זי"ע ועכי"א
שעלה בסערה השמימה ז' מנ"א תש"ס לפ"ק
בירושלים עיה"ק תובכ"א

(לוח זכרון לע"נ ר' יצחק קראקאווער בביהמ"ד של רבנה"ק בארה"ב)

הונצח ע"י הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א, ובני החבורה "זרע יצחק" בירושלים עיה"ק